

γουρζούλωμαν τό, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ο υ ρ ζ ο υ λ ὶ ω ν ω.

Γ ο υ ρ ζ ο υ λ ι ᾱ σ ι μ ο, τὸ ὅπ. βλ.

γουρζουλώνω Πόντ. (Οἶν. Σταυρ. Τραπ.) Χαλδ. Ἀόρ. ἐγουρζούλωσα Προστ. γουρζούλωσον. Μέσ. γουρζουλούμαι Ἀόρ. ἐγουρζουλούωθα.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ ρ ζ ο ὕ λ ι.

Γ ο υ ρ ζ ο υ λ ι ᾱ ζ ω, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐγουρζούλωσα ἄνδρα σ'κοῦται πάη χᾶται (τοῦ προσέφερα φαγητόν, τὸν περιδρόμιασα, γιὰ νὰ σηκωθῇ νὰ πάη νὰ χαθῇ) Πόντ. (Χαλδ.) Ἐχ' καὶ ψοφῶ ἄς σὴν πείναν, γουρζούλωσαμε (ἔχ' καὶ ψοφῶ = κοντεύω νὰ ψοφήσω) αὐτόθ. Τιδὲν 'κ' ἔχω νὰ γουρζουλούμαι (δὲν ἔχω τίποτα νὰ περιδρομιάσω) αὐτόθ. β) Προσφέρω τροφήν εἰς δύστροπον παιδίον Πόντ. (Οἶν.)

γούρι τό, οὔγουρι Ἡπ. — Λεξ. Μπριγκ. οὔγουρ' Θράκ. (Ἀδριανούπ. Μάδυτ.) Μακεδ. ὀγουρίν Λυκ. (Λι-βύσσ.) ὀγουρί Ἡπ. Θράκ. (Ροδόπ.) Καππ. (Σινασσ.) Κρήτ. Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ.) — Λεξ. Βεντ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. ὀγουρ' Βιθυν. Θράκ. (Τσακίλ.) Καππ. (Σίλατ.) Πόντ. (Τραπ.) Προπ. (Ἀρτάκ.) Τσακων. (Χαβουτσ.) ὀγλούρι — Λεξ. Βάιγ. οὔγουρι Ρόδ. γούρι κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀντρεάντ.) γούριν Χίος (Πισπιλ.) γούρι Μακεδ. (Βλάστ.) γούρ' Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. (Βαθύρρ.) Θράκ. (Μάδυτ.) Λέσβ. (Πάμφυλ. κ.ά.) Μακεδ. (Δρυμ. Κοζ.) Σάμ. Σκιάθ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ. Κλών.) γιούριν Κύπρ. οὔριν Κύπρ. οὔρι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) οὔρ' Θεσσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Κομοτ. Ξάνθ. Σουφλ.) Μακεδ. (Κοζ.) ἄγουρι Ἐρεικ. Ἡπ. (Πάργ.) Κῶς Μέγαρ. Πελοπ. (Κάμπος Λακων.) ἄγουρ' Πάρ. (Λεῦκ.) Στερελλ. (Σπάρτ.) ἄγουρι Ζάκ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *ugur* = τύχη. Κατὰ τὸν P. Kretschmer, Byzant. Zeitschr. 7 (1898), 399 ἐκ τοῦ Βυζαντ. ἀ γ ο ὕ ρ ι < Λατίν. *aguri* < *auguri*.

1) Καλὸς οἰωνός, ἀγαθὴ τύχη, εὐνοια τῆς τύχης κοιν. καὶ Καππ. (Σινασσ. Σίλ.) Πόντ.: Χύθηκε ὁ καφές - τὸ κρασί, εἶναι γούρι (συνήθως ὅταν χυθῇ, ἐνῶ προσφέρεται πρὸς ἄτομον κοιν. σπασε τὸ ποτήρι - τὸ πιάτο, εἶναι γούρι (συνήθως ὅταν τοῦτο συμβῇ ἐξ ἀπροσεξίας κατὰ τὴν παράθεσιν γεύματος εἰς συγκέντρωσιν τινὰ ἀτόμων) κοιν. Ὁοῦριν τὸ ὄει (= τὸ ἔχει ὡς καλὸν οἰωνόν) Ρόδ. Τὸ μόνον «γούρι» ὁ καλὸς οἰωνός, ἦταν ἡ κλεψιά Α. Παπαδιαμ., Τὰ μετὰ θάνατ., 45 Γούρι νὰ σοῦ γίνη! (εὐχὴ εἰς ἀνάδοχον) Κάρπ. (Μεσοχώρ.) Γούρι τὸ ἔχει ὁ καπετάνιος νὰ λύσῃ ἡ γεναῖκα του τὸ παλαμάρι ἢ ἡ κόρη του ἢ ὁ γιός του Κάλυμν. Δὲν ἔχω ἀγούρι σήμερα Πελοπ. (Κάμπος Λακων.) Ὅταν πουλᾶνε τὰ βόιδα, πρέπει νὰ κόβουνε ἀπὸ τὸ κούτελό τους λιγούλια μαλλιά καὶ νὰ δά φυλᾶνε γιὰ γούρι Πελοπ. (Βερεστ.) Τὸ 'χου σὶ γούρ' νὰ πααίνου τ' αἰ— Βασιλειοῦ 'ς τοῦ ἄ'νι Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ὅ τὰ χιουροσφαξίματα κρεμάνουν ἕνα ἀδεράτσι πίσω ἀπὸ τὴν βόρτα, γιὰ νὰ τὸ 'χουνε γούρι τσαὶ γιὰ τὴν ἄλλη χρονία Πελοπ. (Καρδαμ.) Τὸ 'χου σὶ γούρ' νὰ βρίσκου τοῦ προῦτ' ἄθρουπου νὰ καλ'μιράου Στερελλ. (Αἰτωλ.) Κόφτουν ἀπ' τσι ξένις τσι πόρτις μιὰ πιλικούδα γιὰ νὰ πάρουν τὸ οὔρ' τοῦ σπιτιοῦ Θράκ. (Κομοτ.) Τὸ κρατάγαμι γιὰ γούρι τὸ φιδόδωμα Κέρκ. Ἀμ-μα γεν-νηθῇ τὸ παιδί με προσωπίδα, εἶναι ἀνχέρὸ νγαὶ φέρνει γούρι 'ς τοὺς γονιούς του Κῶς (Πυλ.) Ἦταν τὸ γούρι-σου σήμερα τζαὶ ἐπῆεν καλὰ ἡ δουλειὰ Κύπρ. (Πεδουλ.) Τὰ πρῶτα μαλ-λιά πού 'ἀ κόψη ἡ μητέρα ἀφ' τὸ τδεφάλιν τοῦ μοροῦ, ὁ

πατέρας τὰ βάλ-λει μέσ' τὸ πορτοφόλ-λιν του γιὰ νὰ τοῦ φέρνουγ - γούρι Χίος. Τὸ χωράφιν πού τὸ πωρνὸν ὡς τὴν νύχταν ἦτουν γεμᾶτον χαράν, γέλωα, γιούριν, καλωσύνην Κύπρ. Δὲ μοῦ πααίνει γούρι καὶ θὰ τὰ παρατήσω τὰ χαρ-τιὰ Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Τὸ στοιχεῖο εἶναι τὸ οὔρι τοῦ σπι-τιοῦ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἦτανε γιὰ τὸ οὔρ', γιὰ τὸ καλὸ τοῦ σπιτιοῦ Θράκ. (Ξάνθ.) Ἐχει γούρι ὅπως βρῇ τὸ 'κο-σάρι τ' αἰ— Βασιλειοῦ Πελοπ. (Ὀλυμπ.) || Φρ. Φέρνω γούρι (προκαλῶ εὐτυχίαν εἰς τινὰ διὰ τῆς παρουσίας μου) κοιν. Φεύγει—χάνεται — ξαναγυρίζει τὸ γούρι (ἢ εὐνοια τῆς τύχης) κοιν. Πάει γούρι (δημιουργεῖται εὐτυχὴς κατὰ-στασις) κοιν. Κάνω γούρι (δημιουργῶ εὐνοίαν τῆς τύχης πρὸς τινὰ διὰ τῆς συμπαραστάσεώς μου) κοιν. Κόβω τὸ γούρι (ἀνακόπτω διὰ τῆς παρουσίας μου τὴν εὐνοίαν τῆς τύχης πρὸς τινὰ) πολλαχ. Δὲ με πῆγε ὀγουρ' (= δὲν με ἠύνόησεν ἡ τύχη) Θράκ. (Τσακίλ.) Θὰ πάγη γούρ' (θὰ ἔχη καλὴν ἐξέλιξιν ἢ κατάστασις) Λέσβ. Παίρνω τὸ γούρι (ἀφαιρῶ ἀπὸ τινος διὰ τῆς παρουσίας μου τὴν εὐνοίαν τῆς τύχης). Πελοπ. (Μεσσην.) || Ἀσμ.

Ἡ μοῖρα τῆς κ' ἡ τύχη τῆς καὶ τὸ καλὸ τῆς γούρι Ρόδ.

Εἰς τὴν δεξιὰ μου τὴ μερὰ εἶναι ἕνα λουλούδι
ἢ μοῖρα μου μοῦ τό 'φερε καὶ τὸ καλὸ μου γούρι
Κάσ.

Ἐγώ, κακό σου ἀρνὶ ἐβ' βάλ-λω 'ς τὸ μονούρι,
γιατὶ φοοῦμ' 'ὰ μὴ γοπῇ τὸ τυδερόμ' μου γούρι
(μονούρι = πῆλινον δοχεῖον πρὸς ἔψησιν φαγητῶν 'ὰ = νὰ) Κάλυμν. 2) Τὸ ἐρπετόν Ἑμιδάκτυλος ὁ τυλωτὺς (*Hemidactylus verruculatus*) τῆς οἰκογ. τῶν (*Sauridae*), τό ὅπ. θεωρεῖται πρόξενος εὐτυχίας εἰς τὸν οἶκον Θήρ. Συνών. μ ο λ υ ν τ ῆ ρ ι, σ α μ ι α μ ῖ δ ι, φ ά γ ο ς.

γουρίζω Πόντ. (Ὁφ.)

Ὀνοματοπ. ἐκ τοῦ μορ. γ ο ὕ ρ.

Ἐπὶ κυνὸς ὠρούμαι.

γούρικός ἐπίθ. σύνθηθ. γούρ'κους Στερελλ. (Αἰτωλ. Γραν.) κ. ἄ. βορ. ἰδιωμ. οὔρικός Νάξ. (Ἀπύρανθ. Φιλότ.) γουρικός Πελοπ. (Κίτ. Κότρων. Μαν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο ὕ ρ ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι κ ο ς.

1) Εὐοῖωνος Στερελλ. (Γραν.) 2) Ὁ προικισμένος με ἱκανότητα ἀγαθοποιόν, ὁ προσπορίζων εὐτυχίαν εἰς τινὰ πολλαχ. Παίρνουμε τὰ λαχεῖα ἀπὸ 'κεῖνο τὸ πρακτορεῖο πού λένε πὼς εἶναι γούρικο Ἀθῆν. Αὐτὸ τὸ σφαχτὸ εἶναι γούρικο 'ς τὴν στάνη Πελοπ. (Μαντίν.) Τὸ ποδαρικό δὸν 'ναι οὔρικο Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Εὐτὸ τὸ κοπέλι εἶναι γούρικο, φέρνει γούρι ὅπου πατήσῃ Νάξ. (Φιλότ.) Θέλου νὰ φωνίσ' πρῶτους 'ς τοῦ μαγαζὶ μ', ἔχ' χέρ' γούρ'κους Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐναι γουρικό τὸ μαγαζὶ Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) Ἐναι γουρικός ὁ πορτομανές (= τὸ πορτοφόλι τῶν χρημάτων) Πελοπ. (Κοτρων.) Γούρ' ἄ'νὰ 'ν' ἢ δ'λειά μας (εὐχὴ) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. γ ο υ ρ λ ῆ δ ι κ ο ς, γ ο υ ρ λ ῆ ς, κ α λ ὶ ο τ υ χ ο ς, τ υ χ ε ρ ὶ ο ς.

γουρλήδικα ἐπίρρ. — Λεξ. Δημητρ. οὔγουρλούδικα Θράκ. (Σηλυβρ.) Κωνπλ. γουρλούδικα Κρήτ. (Μεραμβ.) γουρλήδικα Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. τοῦ ἐπιθ. γ ο υ ρ λ ῆ δ ι κ ο ς.

Τύχη ἀγαθῇ, εὐτυχισμένῃ, μετὰ καλοῦ οἰωνοῦ ἐνθ' ἄν.

